

KPSS 2030 – PS Ľudia bez domova

STRATEGICKÝ CIEĽ 5	ROZVOJ KVALITNEJ A DOSTUPNEJ SIETE SLUŽIEB PRE ĽUDÍ BEZ DOMOVA S DÔRAZOM NA DÔSTOJNOSŤ, BEZPEČNOSŤ A UKONČOVANIE BEZDOMOVECTVA V MESTE.
---------------------------	--

**ŠPECIFICKÝ CIEĽ
5.1****ZVÝŠIŤ PONUKU A DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
KRÍZOVEJ INTERVENČIE A PODPORNÝCH SLUŽIEB V SÚLADE
S POTREBAMI ĽUDÍ BEZ DOMOVA NA ÚZEMÍ MESTA**

KRÁTKY POPIS CIEĽA	Sociálne služby krízovej intervencie určené pre ľudí bez domova sú v Bratislave dlhodobo poddimenzované a zvlášť dopyt po ambulantných a pobytových službách sa roky nereflektoval v rozširovaní ponuky a kapacít týchto služieb. Vysoký počet ľudí bez domova a aktuálny nedostatok dostupného bývania v meste len zdôrazňuje potrebu rozšíriť v krátkodobom horizonte sieť sociálnych služieb krízovej intervencie vo všetkých formách (terénnej, ambulantnej, pobytovej). Podľa sčítania ľudí bez domova je počet ľudí bez prístrešia niekoľkonásobne vyšší (1310 ¹) ako kapacita denných nízkoprahových centier (166) a 24-hodinových pobytových služieb krízovej intervencie (156 ²). Cieľom je preto v spolupráci s relevantnými aktérmi v meste (MČ, NePoSS, BSK) zriadiť a zdostupniť chýbajúce služby nízkoprahového denného centra, strediska osobnej hygieny, útulku a doplniť prepojenú sieť terénnych služieb krízovej intervencie s ohľadom na potreby a špecifiká cieľovej skupiny (vrátane chorých ľudí bez domova, ženy, ľudí užívajúcich alkohol). Podpora a potreba partnerskej spolupráce pri rozvíjaní nových služieb naprieč samosprávou (MČ, HMBA, BSK) vychádza zo zdieľaných kompetencií v oblasti sociálnych služieb, vstupov od MČ a NePoSS pre analýzu KPSS, Koncepcie rozvoja SS BSK (Oblasť 4) a analýzy SWOT.
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	Vytvorenie funkčnej siete terénnych služieb krízovej intervencie na území mesta; navýšenie kapacít ambulantných služieb; navýšenie kapacít 24-hodinových pobytových služieb;
OPATRENIA	O 5.1.1 – Zabezpečenie a rozširovanie poskytovania terénnych sociálnych služieb krízovej intervencie na území mesta O 5.1.2 – Rozširovanie ambulantných služieb krízovej intervencie pre ľudí bez domova s dôrazom na dostupnosť a potrebnosť podľa aktualizovaných dát

¹ Počet osôb na ulici a v nocľahárňach podľa sčítania z r. 2016² Kapacita útulkov v Bratislave

O 5.1.3 – Zriadenie nových nízkokapacitných služieb 24 hodinového ubytovania so zameraním na špecifické skupiny a potreby ľudí bez domova prostredníctvom rozvoja spolupráce
O 5.1.4 – Vytvorenie krízového plánu a finančnej rezervy pre epidemiologické ohrozenia a extrémny počasie

OPATRENIE 5.1.1

ZABEZPEČENIE A ROZŠIROVANIE POSKYTOVANIA TERÉNNYCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB KRÍZOVEJ INTERVENCIE NA ÚZEMÍ MESTA

KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie je zamerané na podporu a posilnenie poskytovania terénnych sociálnych služieb krízovej intervencie v prirodzenom prostredí ľudí bez domova, ktorí nevyhľadávajú alebo nemôžu využívať služby v zariadeniach. Podstatou služby je vyhľadávať osoby v kritickej situácii, nadviazať pravidelný kontakt, ponúknuť im podľa možností potrebnú materiálnu i nemateriálnu pomoc, vrátane sociálneho poradenstva a tak napomáhať k zmierňovaniu rizík, ktorým čelia. Cieľom opatrenia je zabezpečiť dostatočné pokrytie celého územia mesta prostredníctvom koordinovanej spolupráce terénnych sociálnych tímov MVO, HMBA a MČ s dôrazom na lokality s najväčšou koncentráciou pouličného bezdomovectva. HMBA podporí rozvoj siete navýšením počtu sociálnych pracovníkov Mestského terénneho tímu, pričom naďalej bude v rámci svojej zákonnej povinnosti podporovať rozvoj terénnej práce NePoSS.
ZODPOVEDNÝ SUBJEKT	HMBA, MVO, MČ
FINANČNÉ ZDROJE	587 048,- € celkovo (mzdové výdavky) (HMBA) 94 520,- € (ostatné bežné výdavky – školenie, občerstvenie, materiál apod.) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita
OBDOBIE REALIZÁCIE	2023-2030
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	Navýšenie kapacity Mestského terénneho tímu (počet pracovníkov, počet kontaktov v teréne); Nadviazanie koordinačnej spolupráce terénnych tímov pre všetky okresy; Počet koordinačných stretnutí terénnych tímov; Počet zapojených subjektov/terénnych tímov do spolupráce;
AKTIVITY OPATRENIA	• A 5.1.1.1 Zabezpečiť výkon terénnej sociálnej práce Mestským terénnym tímom

- A 5.1.1.2 Podporiť koordináciu krízovej intervencie v teréne a spoluprácu terénnych tímov HMBA, MVO, MČ

OPATRENIE 5.1.2

ROZŠIROVANIE AMBULANTNÝCH SLUŽIEB KRÍZOVEJ INTERVENČIE PRE ĽUDÍ BEZ DOMOVA S DÔRAZOM NA DOSTUPNOSŤ A POTREBNOSŤ PODĽA AKTUALIZOVANÝCH DÁT

KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Opatrenie reaguje na potrebu a nedostatok ambulantných sociálnych služieb pre ľudí bez domova v Bratislave, obzvlášť nízkoprahových denných centier a služieb určených pre ženy a ľudí bez domova, ktorí užívajú alkohol. Cieľom opatrenia je zriadiť dve³ nové nízkoprahové denné centrá vo vhodne vybraných lokalitách s najväčším dopytom po takejto službe. Ľudia bez domova si v takýchto centrách môžu zabezpečiť základné životné potreby (stravovanie, ošetrovanie), udržať si svoju dôstojnosť (možnosť hygieny, práčovňa, šatník) a pracovať cez sociálne poradenstvo na riešení svojej kritickej situácie a problémov spojených so životom na ulici. Sprístupnenie hygieny a služieb pre ženy sa má zabezpečiť aj finančnou podporou programov už existujúcich zariadení a organizácií cez grantovú výzvu.
ZODPOVEDNÝ SUBJEKT FINANČNÉ ZDROJE	HMBA, NePoSS, MČ 7 178,- € (výdavky na rozvoj spolupráce) (HMBA) 635 715,- € (výdavky na vybudovanie nízkoprahového denného centra tzv. mokré centrum) (HMBA) 1 190 000,- € (prevádzkové výdavky nízkoprahového denného centra tzv. mokré centrum) (HMBA) 665 715,- € (výdavky na vybudovanie nízkoprahového denného centra s vymedzenou kapacitou pre ženy) (HMBA) 1 230 553,- € (prevádzkové výdavky nízkoprahového denného centra s vymedzenou kapacitou pre ženy) (HMBA) 238 750,- € (výdavky na grantovú schému) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita

³ Tretie nízkoprahové centrum pre ľudí so skúsenosťami s drogami je plánované v rámci strategického cieľa č. 3 venujúceho sa drogovej politike a exponovaným lokalitám

OBDOBIE REALIZÁCIE MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	2023-2030
	Vypracovaný prieskum možných priestorov a pozemkov, kde by mohla vzniknúť nová sociálna služba pre ľudí bez domova; Zriadenie nízkoprahového denného centra pre ľudí bez domova, ktorí užívajú alkohol; Vznik nízkoprahového denného centra s vymedzenou kapacitou pre ženy; Počet prijímateľov nových sociálnych služieb; Celková suma finančných prostriedkov vyhradená na podporu projektov zameraných na poskytovanie rodovo citlivých služieb pre ženy bez domova; Počet podporených projektov zameraných na poskytovanie rodovo citlivých služieb pre ženy bez domova; Počet žien benefitujúcich z podporených projektov;
AKTIVITY OPATRENIA	• A 5.1.2.1 Zmapovať priestory a možnosti spolupráce na rozvoji nových ambulantných služieb krízovej intervencie na území mesta s dôrazom na dostupnosť hygieny v každom okrese mesta (2023-2024) • A 5.1.2.2 Zriadiť alebo podporiť vznik nízkoprahového denného centra pre ľudí, ktorí užívajú alkohol (tzv. mokré centrum) v spolupráci s MČ a NePoSS (2023-2030) • A 5.1.2.3 Podporiť vznik nízkoprahového denného centra s vymedzenou kapacitou pre ženy vo vybranej MČ v spolupráci s MČ a NePoSS (2025-2030) • A 5.1.2.4 Finančne podporiť poskytovanie rodovo citlivých služieb pre ženy prostredníctvom grantovej výzvy (2023-2030)

OPATRENIE 5.1.3

ZRIADENIE NOVÝCH NÍZKOKAPACITNÝCH SLUŽIEB 24 HODINOVÉHO UBYTOVANIA SO ZAMERANÍM NA ŠPECIFICKÉ SKUPINY A POTREBY ĽUDÍ BEZ DOMOVA PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA SPOLUPRÁC

KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Sprístupnenie 24-hodinového ubytovania je jedným zo spôsobov ukončovania pouličného bezdomovectva. Cieľom opatrenia je preto podporiť v spolupráci s MČ, BSK a NePoSS vznik nových nízkokapacitných služieb krízovej intervencie, konkrétne útulkov, čím by sa navýšili dostupné kapacity o približne 100 percent.⁴ Vzhľadom na konkrétny dopyt a chýbajúce služby pre doliečenie ľudí bez domova po prepustení
-----------------------------------	---

⁴ Dva ďalšie útulky (pre ľudí a matky s deťmi so skúsenosťami s drogami) sú plánované v rámci strategického cieľa 3 (venujúceho sa drogovej politike a exponovaným lokalitám).

	z nemocnice ako aj pre ľudí bez domova so zhoršeným zdravotným stavom sa počíta aj s vymedzením kapacity lôžok pre zariadenie opatrovateľskej služby. ⁵
ZODPOVEDNÝ SUBJEKT	HMBA, NePoSS, MČ, BSK
FINANČNÉ ZDROJE	7 178,- € (výdavky na rozvoj spolupráce) (HMBA) 935 670,- € (výdavky na vybudovanie špecializovaného útulku s vymedzenou kapacitou lôžok pre ZOS) (HMBA) 300 000,- € (prevádzkové výdavky špecializovaného útulku s vymedzenou kapacitou lôžok pre ZOS) (HMBA) + externé financovanie 936 000,- € (prevádzkové výdavky nízkokapacitného útulku pre ľudí bez domova) (HMBA) 835 670,- € (výdavky na vybudovanie nízkokapacitného útulku pre ľudí bez domova) (HMBA) 1 008 000,- € (prevádzkové výdavky nízkokapacitného útulku) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY OBDOBIE REALIZÁCIE	vysoká priorita 2022-2030
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	Memorandum o spolupráci pri zriadení nových pobytových služieb krízovej intervencie pre ľudí bez domova; Zriadenie nízkokapacitného útulku s vymedzenou kapacitou lôžok pre zariadenie opatrovateľskej služby; Zriadenie dvoch nízkokapacitných útulkov pre ľudí bez domova; Počet prijímateľov sociálnych služieb poskytovaných v novozriadených pobytových službách/ZOS pre ľudí bez domova;
AKTIVITY OPATRENIA	• A 5.1.3.1 Iniciať strategickú spoluprácu naprieč samosprávou a tretím sektorom pri rozvoji potrebných pobytových služieb pre ľudí bez domova na území mesta (2023-2024) • A 5.1.3.2 Podporiť vznik nízkokapacitného útulku so špecializovanou funkciou na doliečenie ľudí bez domova po prepustení z nemocnice a dlhodobo chorých, a s

⁵ Bezodkladným umiestneniam a zariadeniam opatrovateľskej starostlivosti sa venujú samostatné opatrenia v rámci strategického cieľa 1 (cieľová skupina starší obyvatelia).

	čiasťou kapacitou lôžok pre zariadenie opatrovateľskej služby v spolupráci s NePoSS, MČ a BSK (2024-2030) • A 5.1.3.3 Zriadiť a zabezpečiť poskytovanie služby nízkokapacitného útulku pre ľudí bez domova v režii HMBA (2022- 2030) • A 5.1.3.4 Podporiť zriadenie nízkokapacitného útulku pre ľudí bez domova v spolupráci s NePoss, MČ a BSK v režii HMBA (2026-2030)
--	--

OPATRENIE 5.1.4

VYTVORENIE KRÍZOVÉHO ZIMNÉHO PLÁNU A FINANČNEJ REZERVY PRE EPIDEMIOLOGICKÉ OHROZENIA A EXTRÉMY POČASIA

KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Mesto má zodpovednosť za svojich najzraniteľnejších obyvateľov a v krízových situáciách reaguje v spolupráci s NePoSS a ďalšími subjektmi potrebnými riešeniami, ktoré nie sú bežne (celoročne) dostupné a v kapacitách sociálnych služieb. Ide o také mimoriadne situácie (pravidelné, nepravidelné), keď sa mobilizujú zdroje nad rámec celoročného chodu útvarov mesta (činnosti, personálne kapacity, financie, spolupráca) z dôvodu zvýšeného rizika ohrozenia zdravia a života ľudí bez domova. Za týmto účelom vytvára a aktualizuje HMBA potrebné krízové plány s finančnou rezervou pre mimoriadne situácie, ako napr. pri epidemiologických opatreniach, letných horúčavách alebo zime. Zima je pre ľudí bez domova najnáročnejším obdobím, ktorému čelia niekoľko mesiacov každý rok. Dlhodobá nízka teplota a mrazivé noci ohrozujú zdravie a život ľudí prebývajúcich na ulici alebo v provizórnych obydliach, ktorí nemôžu alebo nechcú využiť aj tak obmedzené kapacity dostupných nocľahární. Cieľom opatrenia je preto vytvorenie a priebežná aktualizácia zimného krízového plánu vrátane zabezpečenia stabilného krízového nocľahu.
ZODPOVEDNÝ SUBJEKT	HMBA, MsP, MVO
FINANČNÉ ZDROJE	23 402,- €/ročne (ostatné bežné výdavky – krízový plán) (HMBA) 825 670,- € (výdavky na vybudovanie zimného krízového nocľahu) (HMBA) 700 000,- € (prevádzkové výdavky zimného krízového nocľahu) (HMBA)

	500 000,- € (finančná rezerva na krízové opatrenia) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita
OBDOBIE	2023-2030
REALIZÁCIE	
MERATEĽNÝ	Aktualizovaný zimný krízový plán s finančným krytím;
UKAZOVATEĽ	Zabezpečenie stabilného zimného krízového nocľahu pre ľudí bez domova;
	Počet nocľahov a jednotlivcov, ktorí využili možnosť prenocovania v pomere k dĺžke trvania zimného krízového nocľahu;
	Finančná rezerva pre mimoriadne situácie v rozpočte HMBA;
AKTIVITY	
OPATRENIA	• A 5.1.4.1 Vytvoriť, vyhodnocovať a každoročne aktualizovať zimný krízový plán s finančným krytím • A 5.1.4.2 Zabezpečiť krízový nocľah pre ľudí bez domova v období zimy • A 5.1.4.3 Vytvoriť finančnú rezervu pre krízové opatrenia v dôsledku extrémov počasia alebo epidemiologického ohrozenia

**ŠPECIFICKÝ CIEĽ
5.2**

**PODPOROVAŤ KOMPLEXNÉ PRÍSTUPY PRI PRÁCI S ĽUĎMI BEZ
DOMOVA S CIEĽOM UKONČOVANIA BEZDOMOVECTVA**

**KRÁTKY POPIS
CIEĽA**

Bezdomovectvo postihuje človeka na viacerých úrovniach. Problémy, ktoré riešia sú rôzneho charakteru - nedostupné bývanie, život na ulici, zhoršený zdravotný stav, chýbajúce sociálne alebo pracovné zručnosti a pod. Jeho ukončenie je teda zložitý proces, ktorý si vzhľadom na rôznorodosť kumulovaných problémov či individuálnych potrieb ľudí bez domova vyžaduje komplexný a individuálny prístup. Mesto Bratislava sa vo svojich strategických dokumentoch zaviazalo k rozvoju nájomného bývania s cieľom predchádzať a ukončovať bezdomovectvo (Mestská koncepcia bytovej politiky, PHSR 2030). Vychádzajúc z pomenovaných potrieb a ich riešení v analýze Augur a SWOT analýze, ako aj osvedčených prístupov v praxi pri prevencii a ukončovaní bezdomovectva, je v najbližších rokoch nevyhnutné podporiť predovšetkým spoluprácu na rozvoji housing led služieb a programov, či už cez podporu samostatného bývania, spoluprácu multidisciplinárnych tímov, prípadové konferencie, vzdelávanie, programy na rozvoj zručností či sociálne podniky, ale aj skrz odbornú spoluprácu a advokačnú činnosť, zlepšenie informovanosti, scitlivovanie verejnej mienky a budovanie kvalitných ľudských zdrojov pre túto oblasť. Jednotlivé opatrenia a nástroje je potrebné nastaviť v rámci medzisektorovej spolupráce a vytvoriť tak komplexný systém, ktorého cieľom je postupne odstraňovať prekážky, ktoré ľuďom bez domova znemožňujú reintegráciu a začlenenie do spoločnosti. Týmto sú napríklad uplatnenie na trhu práce, sprístupnenie a prevencia straty bývania a postupné scitlivovanie verejnosti v oblasti bezdomovectva a života na ulici. V mnohých krajinách sa rôzne takéto prístupy, ako napr. bývanie s princípmi housing first, už aplikujú a Bratislava bude tiež mestom, kde ľudia bez domova majú v prípade získania bytu možnosť využiť širokú škálu housing led služieb vrátane podpory v samostatnom bývaní, ktoré budú adresovať ich komplexné potreby prostredníctvom multidisciplinárnych tímov s cieľom udržania samostatného bývania. Okrem podpory samostatného bývania, mesto plánuje podporiť rozvoj sociálnych podnikov, v rámci ktorých budú mať ľudia bez domova možnosť znovu sa začleniť do pracovného života. Potrebná je tiež koordinovaná snaha, čo najväčšieho počtu subjektov zameraných na ukončovanie bezdomovectva, podporu v samostatnom bývaní na území mesta a posilnenie odborných, koordinačných a advokačných kapacít. Počet sanovaných a zabývaných domácností cez podporné služby a projekty; počet osôb, ktorým sa poskytujú komplexné služby vedúce k ukončovaniu bezdomovectva; počet subjektov

**MERATEĽNÝ
UKAZOVATEĽ**

OPATRENIA	zameraných na ukončovanie bezdomovectva a podporu v samostatnom bývaní zapojených do koordinačných aktivít; O 5.2.1 – Zabezpečenie poskytovania služby podpory samostatného bývania a housing led služieb zameraných na prevenciu a ukončovanie bezdomovectva O 5.2.2 – Rozvoj inštitútu partnerstiev pre individuálne plánovanie (prípadová konferencia) ako nástroja pri prevencii alebo ukončovaní nepriaznivej sociálnej situácie ľudí bez domova O 5.2.3 – Podpora programov zameraných na individuálne potreby klientov a rozvoj ich zručností pri zvládaní nepriaznivej životnej situácie, osamostatnení sa, či integrácie do spoločnosti a na trh práce O 5.2.4 – Vytvorenie medzisektorovej platformy s cieľom odbornej spolupráce v oblasti prevencie a ukončovania bezdomovectva v meste a advokácie na národnej úrovni O 5.2.5 – Zriadenie Centra prvého kontaktu O 5.2.6 – Scitlivovanie verejnosti v témach bezdomovectva. O 5.2.7 – Budovanie kvalitných ľudských zdrojov pre prácu s ľuďmi bez domova
OPATRENIE 5.2.1	ZABEZPEČENIE POSKYTOVANIA SLUŽBY PODPORY SAMOSTATNÉHO BÝVANIA A HOUSING LED SLUŽIEB ZAMERANÝCH NA PREVENCIU A UKONČOVANIE BEZDOMOVECTVA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Podpora housing led služieb vrátane zákonom ošetrenej služby podpory samostatného bývania sa v súčasnosti ukazuje ako jeden z najlepšie fungujúcich nástrojov na prevenciu a ukončovanie bezdomovectva, samozrejme v prepojení na prístupňovanie bytov v rámci podpory nájomného bývania v meste ako nástroja na ukončovanie bezdomovectva (viď Mestská koncepcia bytovej politiky 2030, PHSR 2030). Získanie a udržanie vlastného bývania je jednoznačnou odpoveďou na ukončenie bezdomovectva podľa ľudí bez domova, tak ako aj poskytovateľov sociálnych služieb krízovej intervencie. Poskytnutie bytu a fyzické ukončenie života na ulici však nie je dostatočné. Pri zabývaní či udržaní bývania v nepriaznivej životnej situácii je potrebné klientovi poskytnúť komplexnú sociálnu podporu, ktorej neoddeliteľnú súčasť tvorí praktická pomoc s problémami, ktorým čelí, aby si bývanie udržal a mohol sa opätovne začleniť do fungovania v majoritnej spoločnosti. Cieľom opatrenia je preto podporiť housing led prístupy a samotné poskytovanie služby podpory samostatného bývania v Bratislave prostredníctvom registrovaných poskytovateľov tejto

	služby, špecializovaných tímov Mestského terénneho tímu, finančnej podpory housing led programov a zapojenia multidisciplinárnych tímov, podpory vzdelávania a predovšetkým spolupráce odborných tímov a partnerov HMBA, MVO, MČ a BSK.
ZODPOVEDNÝ SUBJEKT	HMBA, MVO, MČ, BSK
FINANČNÉ ZDROJE	1 318 014,- € celkovo (mzdové výdavky) (HMBA) 130 000,- € /ročne (výdavky na grantový schému) (HMBA) 8 000,- € (ostatné bežné výdavky - vzdelávanie) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY OBDOBIE REALIZÁCIE	vysoká priorita 2023-2030
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	Počet registrovaných služieb a úroveň ich kapacít zameraných na podporu samostatného bývania v Bratislave; Počet domácností podporených v rámci housing led služieb, ktoré si udržali bývanie po roku až dvoch; Počet zabývaných domácností, ktoré prijali sociálnu podporu od Mestského terénneho tímu; Celková suma finančných prostriedkov vyhradená na podporu projektov zameraných na komplexné prístupy v oblasti podpory samostatného bývania; Počet podporených domácností cez grantový program; Počet subjektov zapojených do spolupráce v oblasti housing led služieb;
AKTIVITY OPATRENIA	• A 5.2.1.1 Podporiť budovanie siete registrovaných služieb podporovaného bývania • A 5.2.1.2 Zabezpečiť a rozšíriť odbornú spoluprácu Mestského terénneho tímu na programe bývania s podporou a prevencie straty bývania • A 5.2.1.3 Finančne podporiť programy na podporu samostatného bývania cez grantový program mesta • A 5.2.1.4 Podporiť spoluprácu, výmenu skúseností a vzdelávanie v oblasti housing led služieb
OPATRENIE 5.2.2	ROZVOJ INŠTITÚTU PARTNERSTIEV PRE INDIVIDUÁLNE PLÁNOVANIE (PRÍPADOVÁ KONFERENCIA) AKO NÁSTROJA PRI PREVENCII ALEBO UKONČOVANÍ NEPRIAZNIVEJ SOCIÁLNEJ SITUÁCIE ĽUDÍ BEZ DOMOVA
KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Ukončovanie a prevencia bezdomovectva je komplexná problematika, ktorá si vyžaduje komplexný prístup a spoluprácu viacerých subjektov pracujúcich v tejto oblasti, ako aj všetkých

	aktérov a zainteresovaných strán, ktorých sa táto problematika týka. Ide najmä o mesto Bratislava, (neverejných) poskytovateľov služieb, mestské časti, Bratislavský kraj a úrad práce sociálnych vecí a rodiny. Cieľom opatrenia je rozvíjať tieto partnerstvá za účelom tvorby efektívneho nástroja pri prevencii alebo ukončovaní nepriaznivej sociálnej situácie ľudí bez domova.
ZODPOVEDNÝ SUBJEKT FINANČNÉ ZDROJE	HMBA, MVO, MČ, BSK, ÚPSVaR
	22 680,- € celkovo (mzdové výdavky) (HMBA)
	19 440,- € celkovo (ostatné bežné výdavky - konzultácie apod.) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY OBDOBIE REALIZÁCIE MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	nízka priorita 2025-2030
	Vypracovaná metodika inštitútu partnerstiev v spolupráci s NePoSS, MČ, BSK a Úradom práce; Počet podpísaných zmlúv o spolupráci; Počet prípadových konferencií partnerských subjektov realizovaných v spolupráci s HMBA;
AKTIVITY OPATRENIA	• A 5.2.2.1 Vypracovať metodiku nastavenia a fungovania inštitútu partnerstiev v spolupráci s NePoSS, MČ, BSK a úradom práce • A 5.2.2.2 Vytvoriť pilotné partnerstvá podpísaním zmluvy • A 5.2.2.3 Podporiť pravidelnú činnosť partnerov na prípadových konferenciách

OPATRENIE 5.2.3

PODPORA PROGRAMOV ZAMERANÝCH NA INDIVIDUÁLNE POTREBY KLIENTOV A ROZVOJ ICH ZRUČNOSTÍ PRI ZVLÁDANÍ NEPRIAZNIVEJ ŽIVOTNEJ SITUÁCIE, OSAMOSTATNENÍ SA, ČI INTEGRÁCIE DO SPOLOČNOSTI A NA TRH PRÁCE

KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Ľudia bez domova, najmä tí, ktorí sa ocitli v situácii dlhodobého bezdomovectva, čelia v procese (re)integrácie do spoločnosti či na trh práce viacerým závažným prekážkam a potrebujú špecifickú podporu pri rozvoji sociálnych i praktických zručností, získaní sebavedomia či vedomostí v konkrétnej oblasti záujmu. Príležitosťou na získanie takýchto zručností, ale aj bezprostredných sociálnych kontaktov je ponuka komunitných programov, kurzov či workshopov. Za týmto účelom vytvorí mesto nový grantový program pre MVO. Okrem tejto ponuky je potrebné vytvoriť v Bratislave pre ľudí bez domova primerané chránené pracovné prostredie a príležitosti,
-----------------------------------	---

	aby si znovu osvojili, prípadne mali možnosť rozvíjať svoje pracovné návyky a zručnosti a mohli sa uplatniť aj na otvorenom trhu práce. Cieľom opatrenia je preto podporiť pracovné programy ako napr. pilotovanie sociálnych podnikov, v rámci ktorých budú mať možnosť ľudia v nepriaznivej sociálnej situácii získavať pracovné zručnosti a návyky v chránenom prostredí a nacvičiť si prekonávanie ťažkostí, s ktorými sa budú stretávať na otvorenom trhu práce.
ZODPOVEDNÝ SUBJEKT	HMBA, MVO, MČ, IA MPSVaR SR (RCSE BA), agentúry podporovaného zamestnávania
FINANČNÉ ZDROJE	14 208,- € celkovo (mzdové výdavky) (HMBA) 286 480,- € (výdavky na grantovú schému - komunitné programy) (HMBA) 100 000,- € (výdavky na grantovú schému - podpora pilotných sociálnych podnikov) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita
OBDOBIE REALIZÁCIE	2023-2026
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	Celková suma, ktorou boli podporené komunitné projekty pre ľudí bez domova cez grantový program mesta; Vypracovaná analýza možností spolupráce pri vytváraní pracovných programov pre ĽBD s agentúrami podporovaného zamestnania, úradom práce, IA MPSVaR SR, MČ a tretím sektorom; Participatívne vypracovaný manuál sociálneho podnikania v oblasti integrácie ĽBD na trh práce; Počet ľudí bez domova zamestnaných v pilotných sociálnych podnikoch;
AKTIVITY OPATRENIA	• A 5.2.3.1 Finančne podporiť komunitné programy pre ľudí bez domova cez grantový program mesta (2023-2030) • A 5.2.3.2 Preskúmať a podporiť možnosti spolupráce s agentúrami podporovaného zamestnania, úradom práce, IA MPSVaR SR, MČ a tretím sektorom na vytváraní pracovných programov pre ľudí bez domova (2023-2024) • A 5.2.3.3 Podporiť spoluprácu na rozvoji konceptu a vzniku sociálnych podnikov zameraných na integráciu ľudí bez domova na trhu práce (2024-2026) • A 5.2.3.4 Finančne podporiť vznik pilotných sociálnych podnikov zamestnávajúcich ľudí bez domova (2025-2026)

OPATRENIE 5.2.4**VYTVORENIE MEDZISEKTOROVEJ ODBORNEJ PLATFORMY S CIEĽOM ODBORNEJ SPOLUPRÁCE V OBLASTI PREVENČIE A UKONČOVANIA BEZDOMOVECTVA V MESTE A ADVOKÁCIE NA NÁRODNEJ ÚROVNI**

KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Vytvorenie stabilnej odbornej platformy pre riešenie prevencie a ukončovanie bezdomovectva v meste, kde by boli zastúpení odborníci a praktici z tretieho sektora, verejnej správy, výskumnej, resp. akademickej obce. Činnosť platformy bude daná štatútom a jednou z prvých úloh bude zjednotiť víziu, priority a stratégiu mesta pre riešenie bezdomovectva v nadväznosti na existujúce strategické dokumenty mesta do r. 2030 (Mestská koncepcia bytovej politiky, PHSR, KPSS). Platforma bude participovať na implementácii národnej stratégie ukončovania bezdomovectva a bude sa zapájať do advokačnej činnosti na národnej úrovni, vrátane pripomienkovania legislatívnych zmien, ktoré by mali dopad na cieľovú skupinu.
ZODPOVEDNÝ SUBJEKT	HMBA, NePoSS, MČ, BSK, akademická obec, výskumné útvary
FINANČNÉ ZDROJE	17 100,- € celkovo (mzdové výdavky) (HMBA) 181 300,- € (ostatné bežné výdavky - facilitácia, materiál apod.) (HMBA) 20 000,- € (organizácia dvoch konferencií) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY OBDOBIE REALIZÁCIE	vysoká priorita 2023-2030
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	Vznik odbornej platformy v oblasti prevencie a ukončovanie bezdomovectva so zastúpením tretieho sektora, akademickej obce, MČ a BSK; Podpísaná deklarácia/memorandum v oblasti vízie a priorít mesta k prevencii a ukončovaniu bezdomovectva do roku 2030; Počet stretnutí pracovnej skupiny; Realizovaná konferencia na tému prevencie a ukončovania bezdomovectva;
AKTIVITY OPATRENIA	A 5.2.4.1 Vypracovať štatút a iniciovať vznik odbornej platformy v oblasti prevencie a ukončovania bezdomovectva so zastúpením tretieho sektora, akademickej obce, MČ a BSK

	• A 5.2.4.2 Skoncipovať a podpísať deklaráciu/memorandum v oblasti vízie a priorít mesta k prevencii a ukončovania bezdomovectva v meste do roku 2030 v nadväznosti na národné a mestské strategické dokumenty • A 5.2.4.3 Zabezpečiť pravidelnú činnosť platformy a odpočtovanie jej činnosti na ročnej báze • A 5.2.4.4 Spoluorganizovať konferenciu na tému prevencie a ukončovania bezdomovectva
--	--

OPATRENIE 5.2.5

ZRIADENIE CENTRA PRVÉHO KONTAKTU

KRÁTKY POPIS OPATRENIA	V súčasnosti v meste absentuje poskytovanie informácií o pomoci a podpory, ktorú by občan v núdzi dostal na jednom mieste. Kamenné Centrum prvého kontaktu zabezpečí občanovi zorientovanie sa v dostupných formách pomoci či podpory pre jeho problém, poskytne mu verejne dostupné základné informácie, nasmeruje ho alebo mu sprostredkuje konkrétnu pomoc. Centrum bude poskytovať informácie pre občanov v akejkoľvek životnej situácii a bude zriadené pilotne v réžii HMBA ⁶ . Pre účely ľudí bez domova budú vypracované a priebežne aktualizované podklady a prepojenia s relevantnými mimovládnyimi organizáciami, poskytovateľmi sociálnej a zdravotnej starostlivosti, poradenskými centrami ako aj konkrétnymi úradmi verejnej správy (BSK, HMBA, MČ, úrady práce a pod.).
ZODPOVEDNÝ SUBJEKT	HMBA
FINANČNÉ ZDROJE	5 670,- € celkovo (mzdové výdavky) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita
OBDOBIE REALIZÁCIE	2024-2025
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	Vytvorený proces pre poskytovanie informácií v spolupráci s MVO, PoSS, MČ, BSK, nemocnicami, ÚPSVaR, právnymi poradňami;
AKTIVITY OPATRENIA	A 5.2.5.1 Pripraviť koncept poskytovania informácií v prepojení a spolupráci s MVO, PoSS, MČ, BSK, nemocnicami, ÚPSVaR, právnymi poradňami

OPATRENIE 5.2.6

SCITLIVOVANIE VEREJNOSTI V TÉMACH BEZDOMOVECTVA

⁶ Zriadenie, personálne a materiálne zabezpečenie chodu Centra prvého kontaktu je rozpracované v strategickom ciele č. 4 (Opatrenie 4.1.1)

KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Hlavné mesto Bratislava počas posledných rokov intenzívne pracuje na riešení sociálnych tém, ktoré boli predtým na okraji záujmu. Vnímame zodpovednosť za všetkých obyvateľov a obyvateľky mesta, najmä tých zraniteľnejších, ako sú ľudia bez domova, ktorí sa nemôžu o seba postarať, príp. nedokážu hájiť svoje záujmy a potreby. Ich životná situácia je často výrazne sťažená a spôsobuje ich nerovné postavenie a sociálnu zraniteľnosť. Niekedy ide o individuálne zlyhania, oveľa častejšie však ide o nedostatočnú záchrannú sieť, či chýbajúcu pomocnú ruku v momente akútnej krízy, ale aj štrukturálne problémy, ako napr. medzigeneračnú chudobu, slabú dostupnosť zdravotníckej starostlivosti a sociálnych služieb, nedostupné bývanie, a pod. Chceme, aby Bratislava bola mestom pre všetkých. Cieľom opatrenia je preto podniknúť viaceré a rôzne kroky, akými sú tvorba komunikačnej stratégie, pravidelné informovanie o aktivitách mesta a organizácií v oblasti a témach bezdomovectva, ako aj organizovanie tematických podujatí, aby sme obyvateľom a obyvateľkám mesta viac priblížili túto problematiku, témy s ňou spojené a podnietili tak v ľuďoch viac porozumenia a pochopenia pre ľudí, ktorí sa z rôznych dôvodov ocitli a prebývajú na ulici, resp. nemajú stabilné bývanie. Okrem klasických komunikačných kanálov mesto zakomponuje túto tému aj do pravidelných celomestských podujatí pre obyvateľov a návštevníkov mesta ako sú Vianočné trhy či Dni mesta Bratislavy.
ZODPOVEDNÝ SUBJEKT	HMBA, MVO, BKIS
FINANČNÉ ZDROJE	42 242,- € celkovo (mzdové výdavky) (HMBA) 10 400,- € (ostatné bežné výdavky - materiál, priestory, organizácia podujatia apod.) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita
OBDOBIE REALIZÁCIE	2023-2030
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	Vytvorená komunikačná stratégia pre oblasť scitlivovania verejnosti v témach bezdomovectva; Počet informačných výstupov HMBA v téme bezdomovectva; Počet organizácií pracujúcich s ľuďmi bez domova zapojených do aktivity v rámci Vianočných trhov; Počet návštevníkov podujatí pripravených BKIS v spolupráci s organizáciami pracujúcimi s ľuďmi bez domova v rámci Dní mesta Bratislava;

AKTIVITY OPATRENIA	• A 5.2.6.1 Vytvoriť komunikačnú stratégiu • A 5.2.6.2 Pravidelne informovať o aktivitách mesta v téme a v oblasti osvetu prostredníctvom komunikačných kanálov mesta a tlačových správ • A 5.2.6.3 Ponúknuť priestor (stánok) na Vianočných trhoch pre tematický stánok v spolupráci s organizáciami pracujúcimi s ľuďmi bez domova • A 5.2.6.4 V spolupráci s BKIS a organizáciami pracujúcimi s ľuďmi bez domova pripraviť tematický program pre verejnosť počas Dní mesta Bratislava
-------------------------------	---

OPATRENIE 5.2.7

BUDOVANIE KVALITNÝCH ĽUDSKÝCH ZDROJOV PRE PRÁCU S ĽUĎMI BEZ DOMOVA

KRÁTKY OPATRENIA	POPIS	Ľudské zdroje sú okrem financií neoddeliteľnou zložkou potrebnou na efektívnu prácu s ľuďmi bez domova. V Bratislave už dlhodobo evidujeme nedostatok personálu v sociálnych službách. Táto práca je veľmi náročná a je dôležité, aby personál, najmä sociálni a zdravotní pracovníci, ktorí pracujú s ľuďmi bez domova boli adekvátne kvalifikovaní, motivovaní, s citlivým prístupom k cieľovej skupine a dobrými komunikačnými schopnosťami. Mnoho absolventov sociálnej práce sa po ukončení štúdia rozhodne nepokračovať v praxi, alebo si vyberú inú cieľovú skupinu. Preto je cieľom tohto opatrenia podchytiť a scitlivieť študentov a študentky, potenciálnych budúcich pracovníkov v oblasti sociálnych služieb tak, že sa im priblíži kontext problematiky a práce s ľuďmi bez domova v kombinácii s prácou v teréne a najnovšími poznatkami či prístupmi v medzinárodnom meradle. Okrem toho je tiež potrebné rozvíjať kapacitu a informovanosť o tejto problematike a cieľovej skupine aj u ľudí pracujúcich na úradoch za účelom ľahšej spolupráce s poskytovateľmi vybraných sociálnych služieb, príp. s cieľovou skupinou ľudí bez domova.
ZODPOVEDNÝ SUBJEKT		HMBA, MČ, MVO, školy
FINANČNÉ ZDROJE		81 648,- € celkovo (mzdové výdavky) (HMBA) 48 320,- € (ostatné bežné výdavky - materiál, vzdelávanie, podujatia apod.) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY		vysoká priorita
OBDOBIE REALIZÁCIE		2023-2030

**MERATEĽNÝ
UKAZOVATEĽ**

Počet zorganizovaných odborných workshopov a školení pre zamestnancov samosprávy a poskytovateľov sociálnych služieb v tematických oblastiach;

Počet zapojených študentov a študentiek v programe na rozvíjanie odborných kapacít práce s ľuďmi bez domova v spolupráci s vysokými školami;

Počet zorganizovaných podujatí so základnými a strednými školami v rámci informovania o téme ľudí bez domova;

**AKTIVITY
OPATRENIA**

- A 5.2.7.1 V spolupráci s odborníkmi podporiť organizáciu workshopov a školení pre zamestnancov samosprávy a poskytovateľov sociálnych služieb v tematických oblastiach
- A 5.2.7.2 Nadviazať spoluprácu s vysokými školami a podporiť programy na rozvíjanie odborných kapacít v oblasti práce s ľuďmi bez domova
 - A 5.2.7.3 Podporiť šírenie povedomia v téme ľudí bez domova na stredných a základných školách

**ŠPECIFICKÝ CIEĽ
5.3**

**PODPOROVAŤ ZDOSTUPNENIE POTREBNEJ ZDRAVOTNEJ
STAROSTLIVOSTI PRE ĽUDÍ BEZ DOMOVA V SYNERGII SO
SOCIÁLNYMI SLUŽBAMI KRÍZOVEJ INTERVENCIE**

KRÁTKY POPIS CIEĽA	Okrem sociálnych služieb a bývania ľudia bez domova akútne potrebujú dostupnú zdravotnú starostlivosť. Mnohí sú v dôsledku ich životnej situácie a neliečenia v zlom zdravotnom stave (problémy s nohami, srdcom a tlakom; psychické problémy a pod.), ktorý sa postupne zhoršuje. Ľudia bez domova sú však obvykle dlžníkmi na zdravotnom poistení, a preto v súčasnosti nemajú nárok na inú ako bezodkladnú zdravotnú starostlivosť a v dôsledku stigmatizácie často nedostanú (napr. sami nevyhľadajú) ani základnú zdravotnú starostlivosť. Problémom je tiež nedostatok financií na zaplatenie vyšetrení či zdravotníckych úkonov, príp. úhradu za lieky alebo to, že nemajú žiadneho obvodného lekára (bez svojho obvodného lekára je každý desiaty človek sčítaný v zariadení). Chýbajú všeobecní aj špecializovaní zdravotníci a lekári, najmä psychiatri a psychiatrická pomoc v kombinácii s nízkoprahovým prístupom v oblasti zdravia v kontexte ľudí bez domova. Zlý, resp. zhoršený zdravotný stav a nedostupnosť zdravotnej starostlivosti, bráni ľuďom bez domova v návrate do pôvodného, či v nájdení nového zamestnania s čím súvisí finančné zaistenie, ktoré je prvým krokom k nájdeniu si stáleho bývania. Zdravotné problémy ľudí bez domova a nedostupnosť zdravotnej starostlivosti, ako aj jej prepojenie so sociálnou starostlivosťou sú pomenované v analýze KPSS, SWOT analýze a Národných prioritách rozvoja sociálnych služieb 2020-2030 (priorita č. 2). Cieľom je preto v spolupráci s relevantnými aktérmi v meste (MČ, MVO, BSK, vysoké školy, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, potenciálni donori) posilniť spoluprácu sociálnych a zdravotných služieb v oblasti nových prístupov v zdravotníctve v kontexte ľudí bez domova, vybudovať sieť spolupracujúcich zdravotných odborníkov a zriadiť chýbajúcu službu nízkoprahovej ordinácie prepojenú s koordináciou nízkoprahovej terénnej medicíny.
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	Počet vzdelávacích aktivít pre zamestnancov sociálnych a zdravotných služieb; počet pracovníkov poskytujúcich zdravotné služby pre ľudí bez domova; Zriadenie nízkoprahovej ordinácie prepojenej s koordináciou nízkoprahovej terénnej medicíny;
OPATRENIA	O 5.3.1 – Posilnenie spolupráce a vzdelávania zamestnancov sociálnych a zdravotných služieb v oblasti zdravia a prístupov k cieľovej skupine O 5.3.2 – Vybudovanie siete spolupracujúcich odborníkov z oblasti zdravia pre ľudí bez domova

O 5.3.3 – Zriadenie nízkoprahovej ordinácie prepojenej s koordináciou nízkoprahovej terénnej medicíny pre ľudí bez domova

OPATRENIE 5.3.1

POSILNENIE SPOLUPRÁCE A VZDELÁVANIA ZAMESTNANCOV SOCIÁLNYCH A ZDRAVOTNÝCH SLUŽIEB V OBLASTI ZDRAVIA A PRÍSTUPOV K CIEĽOVEJ SKUPINE

KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Cieľom opatrenia je medzirezortná spolupráca medzi sociálnym a zdravotným sektorom v kontexte vzdelávania zamestnancov v oblasti zdravia a prístupov k cieľovej skupine ľudí bez domova. Ľudia bez domova tvoria cieľovú skupinu so špecifickými potrebami. Pri jednaní s ľuďmi bez domova je v mnohých prípadoch potrebné minimalizovať bariéry v komunikácii, formálnej a fyzickej dostupnosti služby a zvoliť špecifický prístup (napr. harm reduction) z dôvodu absentujúcich prostriedkov na liečbu. Zároveň je prvý alebo opakovaný kontakt človek bez domova s lekárom častokrát sprostredkovaný cez sociálneho pracovníka, s ktorým má už nadviazaný vzťah, ktorý ho pozná a zohráva tak dôležitú rolu mediátora pri sprevádzaní klienta do zdravotníckeho zariadenia či komunikácii zdravotného stavu klienta lekárovi alebo inému zdravotnému odborníkovi. Cieľom opatrenia je nastaviť vzájomnú komunikáciu, ponúknuť vzdelávanie a orientáciu v sociálnych témach ako aj harm-reduction prístupov ako pre pracovníkov sociálnych, tak aj zdravotných služieb.
ZODPOVEDNÝ SUBJEKT	HMBA, MVO, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, univerzity
FINANČNÉ ZDROJE	54 432,- € celkovo (mzdové výdavky) (HMBA) 72 800,- € (ostatné bežné výdavky - školenia, workshopy a pod.) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita
OBDOBIE REALIZÁCIE	2023-2030
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	Vypracovaný plán workshopov s odborníkmi; Vypracovaná ponuka školení v oblasti harm reduction; Počet zorganizovaných workshopov a školení o nových prístupoch v oblasti zdravia v kontexte ľudí bez domova, vrátane harm reduction prístupov; Počet účastníkov vzdelávacích aktivít; Spolupráca s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti a NePoSS na školeniach zamestnancov; Počet školení pre zamestnancov;

AKTIVITY OPATRENIA	• A 5.3.1.1 Podporiť organizáciu workshopov na výmenu skúseností a nových prístupov v oblasti zdravia v kontexte ľudí bez domova • A 5.3.1.2 Iniciovať ponuku školení v oblasti harm reduction prístupov • A 5.3.1.3 V spolupráci s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti a NePoSS zabezpečiť ponuku školení pre sociálnych pracovníkov v nemocniciach zameraných na služby a prístup k ľuďom bez domova
-------------------------------	---

OPATRENIE 5.3.2

VYBUDOVANIE SIETE SPOLUPRACUJÚCICH ODBORNÍKOV Z OBLASTI ZDRAVIA PRE ĽUDÍ BEZ DOMOVA

KRÁTKY POPIS OPATRENIA	V Bratislave evidujeme v nadväznosti na problematiku a v kontexte dostupnosti zdravotnej starostlivosti pre ľudí bez domova nedostatok všeobecných a špecializovaných lekárov, príp. iných zdravotných odborníkov. Cieľom opatrenia je preto vytvoriť sieť odborníkov všeobecného a špecializovaného lekárstva, s ktorými by mohla byť nadviazaná spolupráca za účelom zlepšovania zdravotného stavu ľudí bez domova, ktorý je predispozíciou na ceste k ukončovaniu bezdomovectva.
ZODPOVEDNÝ SUBJEKT	HMBA, BSK, MVO, poskytovatelia zdravotných služieb
FINANČNÉ ZDROJE	45 360,- € celkovo (mzdové výdavky) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	stredná priorita
OBDOBIE REALIZÁCIE	2023-2030
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	Vypracovaná analýza možností spolupráce s BSK, poskytovateľmi zdravotných služieb a organizáciami pracujúcimi s ľuďmi bez domova; Vytvorený a pilotovaný koncept externej spolupráce s odborníkmi v oblasti zdravia v kontexte ľudí bez domova; Vytvorený zoznam odborníkov všeobecného a špecializovaného lekárstva, s ktorými by v budúcnosti mohla byť nadviazaná spolupráca; Počet odborníkov v oblasti všeobecného a špecializovaného lekárstva, s ktorými bola iniciovaná alebo nadviazaná spolupráca;
AKTIVITY OPATRENIA	• A 5.3.2.1 Zmapovať možnosti spolupráce s BSK, poskytovateľmi zdravotných služieb a organizáciami pracujúcimi s ľuďmi bez domova • A 5.3.2.2 Podporiť vytvorenie a pilotovanie konceptu externej spolupráce s odborníkmi v oblasti zdravia pre ľudí bez domova

	• A 5.3.2.3 Vytvoriť sieť (zoznam) odborníkov v oblasti psychiatrie, gynekológie, urológie, stomatológie, adiktológie, všeobecného lekárstva, iné (podľa možností a záujmu)
--	---

OPATRENIE 5.3.3

ZRIADENIE NÍZKOPRAHOVEJ ORDINÁCIE PREPOJENEJ S KOORDINÁCIOU NÍZKOPRAHOVEJ TERÉNEJ MEDICÍNY PRE ĽUDÍ BEZ DOMOVA

KRÁTKY POPIS OPATRENIA	Komplikácie súvisiace s nedostatočným príjmom, absenciou alebo povahou ubytovania a predovšetkým dlhmi na zdravotnom poistení predstavujú pre ľudí bez domova prekážky v prístupe k zdravotnej starostlivosti. Bez včasnej a adekvátnej liečby, a častokrát iba drobných zákrokov hrozí dlhodobé zhoršenie zdravotného stavu až ohrozenie na živote. Zároveň to predstavuje riziko zvyšovania odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby v zariadení, príp. neodkladnú zdravotnú starostlivosť, čo v konečnom dôsledku predstavuje omnoho vyššie náklady pre verejné financie. Zámerom opatrenia je preto zriadiť nízkoprahovú ambulanciu prepojenú na nízkoprahovú terénnu medicínu, ktorej cieľom je poskytnúť ľuďom bez domova včasnú intervenciu v bezpečnom, resp. ich prirodzenom prostredí za účelom predchádzania zhoršovaniu ich zdravotného stavu.
ZODPOVEDNÝ SUBJEKT	HMBA, BSK, MVO, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, vysoké školy
FINANČNÉ ZDROJE	6 804,- € celkovo (mzdové výdavky) (HMBA) 70 000,- € (výdavky na zabezpečenie priestorov nízkoprahovej ordinácie) (HMBA)
ÚROVEŇ PRIORITY	vysoká priorita
OBDOBIE REALIZÁCIE	2023-2024
MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	Vypracovaný projekt partnerskej spolupráce v oblasti finančnej podpory zriadenia a realizácie nízkoprahovej ordinácie prepojenej s koordináciou terénnej medicíny pre ľudí bez domova; Podpísané memorandum o spolupráci na projekte nízkoprahovej ordinácie s partnermi projektu; Zabezpečenie vhodného priestoru pre účely nízkoprahovej ordinácie; Zriadenie nízkoprahovej ordinácie prepojenej s koordináciou nízkoprahovej terénnej medicíny;
AKTIVITY OPATRENIA	A 5.3.3.1 Preskúmať možnosti partnerskej spolupráce v oblasti finančnej podpory zriadenia a realizácie projektu nízkoprahovej

ordinácie prepojenej s koordináciou terénnej medicíny pre ľudí bez domova.

A 5.3.3.2 Podporiť získanie vhodných priestorov, resp. zariadenia pre účely nízkoprahovej ordinácie

A 5.3.3.3 Zriadenie nízkoprahovej ordinácie prepojenej s koordináciou nízkoprahovej terénnej medicíny

Zoznam použitých skratiek

- BKIS = Bratislavské kultúrne a informačné stredisko
- BSK = Bratislavský samosprávny kraj
- HMBA = Hlavné mesto Bratislava
- IA MPSVaR SR = implementačná agentúra ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR
- KPSS = komunitný plán rozvoj sociálnych služieb
- ĽBD = ľudia bez domova
- MČ = mestská časť
- MsP = mestská polícia
- MVO = mimovládne organizácie
- MZ SR = Ministerstvo zdravotníctva SR
- NDC = nízkoprahové denné centrum
- NePoSS = neverejní poskytovatelia sociálnych služieb
- ODB = Oddelenia dostupného bývania a pomoci ľuďom bez domova
- PHSR = program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
- PoSS = poskytovatelia sociálnych služieb
- PS = pracovná skupina
- PSS = prijímatelia sociálnych služieb
- RCSE BA = regionálne centrum sociálnej ekonomiky Bratislava
- SR = Slovenská republika
- SS = sociálna služba
- SSV = Sekcia sociálnych vecí
- ÚPSVaR = Úrad práce sociálnych vecí a rodiny
- ZOS = zariadenia opatrovateľskej služby